

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

**NA NEBU ĆE BITI RADOST
ZBOG JEDNOG OBRAĆENA
GREŠNIKA**

mihael

38/2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

Godište XIV. (2019.), broj 38(417)
*Dvadeset i četvrta nedjelja kroz godinu,
 15. rujna 2019.*

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 84 048;
 e-mail: sharjac@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Ivan Marko Rupnik, *Dobri Pastir*,
 Biskupska kapela u Bjelovaru
<https://www.centroletti.com>

RUJAN

Ned 15. XXIV. NEDJELJA KROZ GODINU;
GOSPA ŽALOSNA; DOLORES

Pon.	16.	Kornelije i Ciprijan; Eufemija
Uto.	17.	Rane sv. Franje; Robert Belarmin
Sri.	18.	Josip Kupertinski; Sonja; Irena
kvatre
Čet.	19.	Januarije; Suzana; Emilija
Pet.	20.	Andrija Kim; Svjetlana kvatre
Sub.	21.	Matej apostol i evanđelist;
Matko, Matiša ; kvatre

**MEDITACIJA
*Ovce i drahme***

3

SLUŽBA RIJEČI -

UVOD U ČITANJA

Bog se raduje što može oprštati

4

ČITANJA

***Na nebu će biti radost zbog jednog
obraćena grešnika.***

6

HOMILIJA

Krist te traži!

8

MEDITACIJA

Pade mu oko vrata i izljubi ga

9

KATEHEZA

Crkva u apostolsko vrijeme

Motivi obraćenja

10

Hrvatska marijanska svetišta

Gospa od Milosti, otok Visovac

14

Mali vjeroučni leksikon

15

NAŠI POKOJNI

16

OBAVIJEST

Hodočašće u Međugorje

20

Ovce i drahme

Prispodobe o izgubljenoj ovci drahmi su upućena farizejima i književnicima koji su prigovarali Isusu zbog načina života i druženja s carinicima i grešnicima.

Prispodobe govore o Božjoj ljubavi i milosrđu prema svim ljudima, Isusovoj zauzetosti i služenju grješnima i obespravljenima, prezrenima i odbačenima, te stalnom pozivu na kajanje i obraćenje.

Isusov poziv na kajanje i obraćenje, iako to ne isključuje, nije bilo prvenstveno poziv na vanjsko očitovanja vjere i pridržavanje Zakona.

Njegov poziv na obraćenje je poziv u Kraljevstvo Božje.

To je poziv na promjenu srca, stavova i odnosa prema ljudima, posebice prema prezrenima i odbačenima.

Bog se raduje što može opraštati

I ražali se Gospodin

Knjiga Izlaska po svom naslovu upozorava da joj je glavni sadržaj odlazak Izraelaca iz egipatskog ropstva, sklanjanje saveza s Bogom na Sinaju i lutanje pustinjom dok ne izumre grešna generacija. U posljednja četiri poglavlja ona prikazuje otpad i obnovu saveza kod pustinjske generacije.

U odlomku što prethodi našem današnjem sveti pisac napominje da je narodu pod brdom bilo predugo čekati 40 dana i noći Mojsija koji je boravio na svetoj gori dobivajući objavu s Dekalogom kao vrhuncem (usp. Izl 24, 18; 32,1-6). Načinili su sebi idol u obliku zlatnog teleta, što je sinkretistička varijanta poganskog kulta plodnosti, a Izraelci su željeli tim proširenim simbolom sebi predočiti Boga koji ih je izveo iz Egipta.

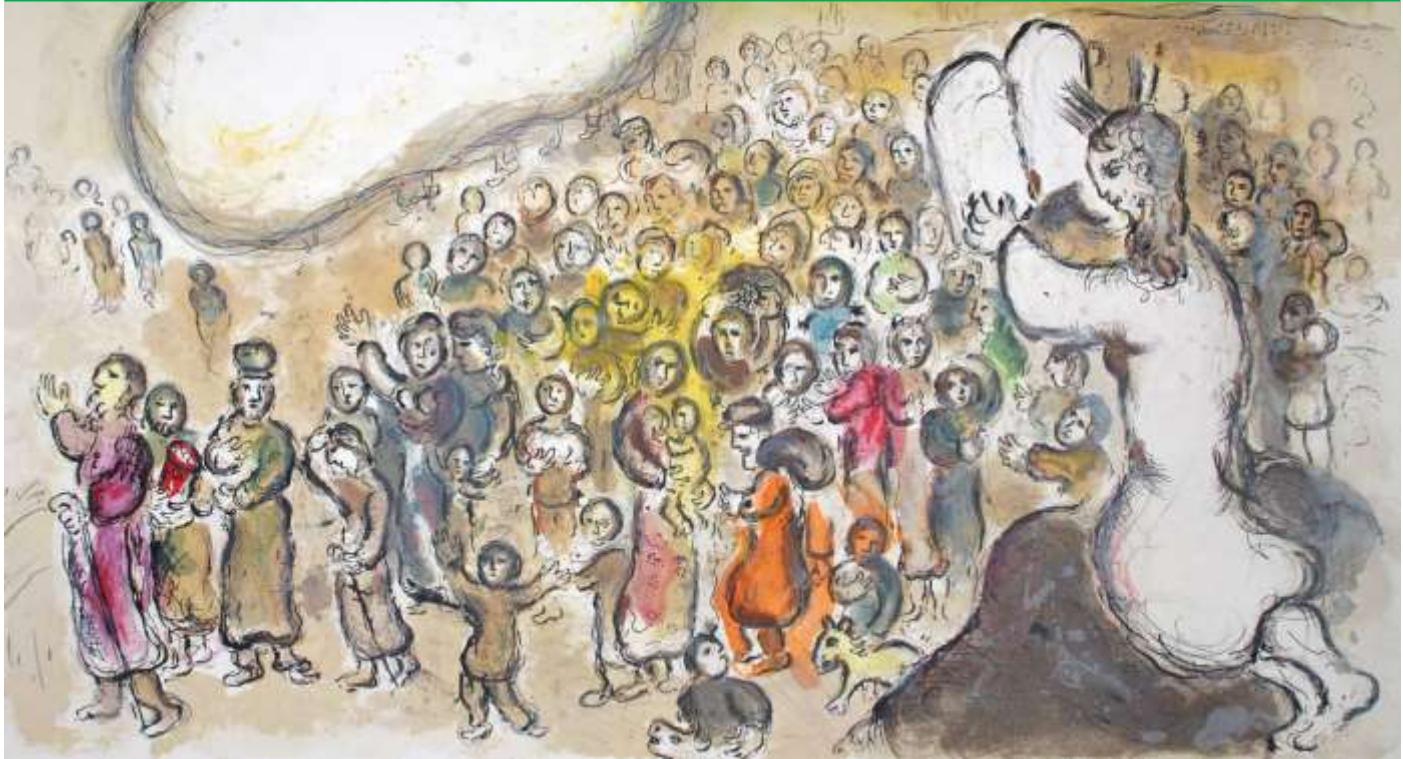
Bog otkriva Mojsiju grijeh njegova naroda: prekršili su glavnu zapovijed i on namjerava razoriti takav grešni narod a od Mojsija načiniti novi. Sjećajući se da mu se Bog objavio kao Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev koji jest tu da pomaže, Mojsije je u trenutku najave kazne vjerovao da Bog i dalje ostaje pun sućuti prema ljudima. Razlog njegova posredovanja za grešne sunarodnjake može biti trostruk: spasenje njega i njegove obitelji bez cijelog naroda ne bi bilo pravo spasenje; narod koji bi se od njega razvio obuhvaćao bi jednako u svojoj sredini grešne pripadnike; on sam osjeća se solidaran s grešnom braćom i sestrama. Tako Mojsije doživljava Boga kao puna sućuti: "I ražali se Gospodin pa

ne učini zlo kojim se bijaše zaprijetio svome narodu". Za razliku od poganskih bogova, osobito iz helenističkog razdoblja koji su apatični tj. bezosjećajni, Bog objave je pun sućuti prema grešnim ljudima.

Dode spasiti grešnike, od kojih sam ja prvi

Ovaj odlomak je dio odsjeka o krivim učiteljima. Sama pojava tih učitelja koji djeluju u okolnostima drugaćijim od Pavlova povijesnog nastupa povod je da većina bibličara Prvu poslanicu Timoteju smatra djelom nekog Pavlova učenika koji se poslužio Apostolovim ugledom da mjerodavno riješi probleme u pavlovskim zajednicama nakon Apostolove smrti. U ovom odlomku Pavao je predstavljen kao pomilovani grešnik koji sa zahvalnošću i ponosom naviješta evanđelje poganskim narodima.

Apostol gleda svoj život prije doživljaja pred Damaskom kao vrijeme nevjere, iako je bio sljedbenik religije Boga jedinoga. Nije vjerovao u Božje djelo izvedeno po Kristu raspetom i uskrišenom. To je u njegovu životu bilo razdoblje "hulitelja, progonitelja, nasilnika". Zahvalan je za pomilovanost, spašenost i postavljenost u službu misionara pogana. Dvaput u ovom kratkom odlomku ističe da je pomilovan. Sebe smatra primjerom Božje strpljivosti i poticajem da i drugi očekuju Božje milosrđe: "A pomilovan sam zato da na meni prvome Isus Krist pokaže svu strpljivost". On svojim vjerničkim življjenjem i apostolskim djelovanjem želi biti odraz Boga koji je strpljiv i milosrdan. Završni redak u grčkom izvorniku je ritmičan. Zato vjerojatno sačinjava izvadak iz nekog

Marc Chagall, Mojsije , <http://www.georgetownframeshoppe.com>

kršćanskog himna. Za vjernike je Bog besmrtni i nevidljivi kralj vjekova kojem jedinom pripada čast i slava. Što Crkva, onda kao i danas, u svojoj liturgiji o Bogu pjeva, to o njemu čvrsto vjeruje.

Izgubljeni i nađeni

U parabolama iz današnjeg evanđelja je Isusov odgovor na prigovor protivnika što prima grešnike i s njima blaguje. Isus je njima odgovorio da Bog ljubi izgubljene i odlutale. Cijelo petnaesto poglavlje dio je veće cjeline koju bibličari zovu evanđeljem odbačenih. Upozoravam na temu o Božjoj radosti nad povratnicima u parabolama o Božjem milosrđu.

Parabola o izgubljenoj ovci dobro je smještena u povijesne okolnosti Isusova vremena: ne samo kod Židova nego i kod poganskih naroda. Na lik dobrog pastira spadalo je da ostavi devedeset i devet ovaca na sigurnom i traži jednu izgubljenu. U Starome zavjetu, Bog se često predstavlja kao pastir koji pase svoje stado. Izraz "stavi je na ramena" dokaz je posebne pažnje pastirove, a onda i Božje prema odlutalima koji trebaju više ljubavi od ostalih. "Radujte se sa mnom", upravo

po toj radosti pastir je slika Boga. Kao što pastir ne tuče izgubljenu ovcu za tvrdoglavu odstranjanje od zajednice, tako ni Bog ne uživa u kažnjavanju nego u oprاشtanju.

Za parabolu o izgubljenoj drahmi važno je imati na umu da su palestinske kuće u Isusovo doba bile mračne, s vrlo malim prozorima te da u njima nije bio pod niti ploče na tlu nego zemlja. U takvoj kući metalni novac lagano se mogao izgubiti a da prilikom pada ne proizvede buku. Drahma je bila obično kovana od srebra i vrijedila je jednu nadnicu. Vjerojatno je ta drahma bila dio ženina miraza prilikom udaje i mogla je otpasti sa svečanog plaštića, urešenog kovanim novcem, koji se stavljao preko glave. Za razliku od pastira iz prethodne parabole, koji je sa sto ovaca bio prilično bogat, žena s deset drahma je siromašna. Zato s još više mara traži izgubljenu drahmu. I ona zove susjede da se s njome raduju a Isus kaže da slična radost biva "pred anđelima Božjim" zbog jednog obraćenog grešnika. Sam Bog se raduje pred svojim nebeskim dvorjanima povratku odlutalih. Bogu je važan svaki osobno.

Mato Zovkić, <http://www.ktabkbih.net>

Prvo čitanje
Izl 32, 7-11.13-14

*I ražali se Gospodin pa ne učini zlo
kojim se bijaše zaprijetio.*

Čitanje Knjige Izlaska

Uone dane: Progovori Gospodin Mojsiju: „Požuri se dolje! Narod tvoj, koji si izveo iz zemlje egipatske, pošao je naopako. Brzo su zašli s puta koji sam im odredio. Napravili su sebi tele od rastopljene kovine, pred nj pali ničice i žrtve mu prinijeli uz poklike: 'Ovo je bog tvoj, Izraele, koji te izveo iz zemlje egipatske!' Dobro vidim“, reče dalje Gospodin Mojsiju, „da je ovaj narod tvrde šije. Pusti sada neka se gnjev moj na njih raspali da ih istrijebam, a od tebe ču učiniti velik narod.“

Mojsije pak zapomagao pred Gospodinom, Bogom svojim, i govorio: „Gospodine! Čemu da gnjevom plamtiš na svoj narod koji si izveo iz zemlje egipatske snagom velikom i rukom jakom! Sjeti se Abrahama, Izaka i Izraela, slugu svojih, kojima si se samim sobom zakleo i obećao im: 'Razmnožit ču vaše potomstvo kao zvijezde na nebu i svu zemlju ovu što sam obećao dat ču vašem potomstvu i ona će zavazda biti njihova baština.'“

I ražali se Gospodin pa ne učini zlo kojim se bijaše zaprijetio svome narodu.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam
Ps 51, 3-4.12-13.17.19

Ustat ču i poći k ocu svome!

Smiluj mi se, Bože, po milosrđu svome,
po velikom smilovanju
izbriši moje bezakonje!
Operi me svega od moje krivice,
od grijeha me mojeg očisti!

Čisto srce stvori mi, Bože,
i duh postojan obnovi u meni!
Ne odbaci me od lica svojega
i svoga svetog duha ne uzmi od mene!

Otvori, Gospodine, usne moje,
i usta će moja navješćivati hvalu tvoju.
Žrtva Bogu duh je raskajan,
srce raskajano, ponizno, Bože,
nećeš prezreti.

Drugo čitanje

1Tim 1, 12-17

Krist dođe spasiti grešnike.**Čitanje Prve poslanice sv.
Pavla apostola Timoteju****P**redragi:

Zahvalan sam onome koji mi dade snagu – Kristu Isusu, Gospodinu našemu – jer me smatrao vrijednim povjerenja, kad u službu postavi mene koji prije bijah hulitelj, progonitelj i nasilnik. Ali pomilovan sam jer sam to u neznanju učinio, još u nevjeri. I milost Gospodina našega preobilovala je zajedno s vjerom i ljubavlju, u Kristu Isusu.

Vjerodostojna je riječ i vrijedna da se posve prihvati: Isus Krist dođe na svijet spasiti grešnike, od kojih sam prvi ja. A pomilovan sam zato da na meni prvoime Isus Krist pokaže svu strpljivost i pruži primjer svima koji će povjerovati u njega za život vječni.

A Kralju vjekova, besmrtnome, nevidljivome, jedinome Bogu čast i slava u vijeke vjekova. Amen.

Riječ Gospodnja**Evangelje**

Lk 15, 1-32

Na nebu će biti radost zbog jednog obraćena grešnika.**Čitanje svetog Evangelija po Luki**

Uono vrijeme: Okupljahu se oko Isusa svi carinci i grešnici da ga slušaju. Stoga farizeji i pismoznaci mrmljahu: „Ovaj prima grešnike, i blaguje s njima.“

Nato im Isus kaza ovu prisopodobu: „Tko to od vas, ako ima sto ovaca pa izgubi jednu od njih, ne ostavi onih devedeset i devet u pustinji te pođe za izgubljenom dok je ne nađe? A kad je nađe, stavi je na ramena sav radostan pa došavši kući, sazove prijatelje i susjede i rekne im: 'Radujte se sa mnom! Nađoh ovcu svoju izgubljenu.' Kažem vam, tako će na nebu biti veća radost zbog jednog obraćena grešnika negoli zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja.

Ili koja to žena, ima li deset drahma pa izgubi jednu drahmu, ne zapali svjetiljku, pomete kuću i brižljivo pretraži dok je ne nađe? A kad je nađe, pozove prijateljice i susjede pa će im: 'Radujte se sa mnom! Nađoh drahmu što je bijah izgubila.' Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božjim zbog jednog obraćena grešnika.“

Riječ Gospodnja

Krist te traži!

Isusovo se naviještanje evanđelja nigrdje ne vidi tako očito i dojmljivo kao u današnjim usporedbama o izgubljenima i o Božjoj radosti zbog jednog jedinog obraćenog grešnika. Zbog toga se, s pravom, taj tekst naziva "evanđelje u evanđeljima". Evanđelje je ponuđeno i darovano svim ljudima, najjadnjima i najizgubljenijima, upravo takvima!

Isusa slijedi, među mnoštvom naroda, upadno mnogo carinika i grešnika, što farizeje i pismoznance smeta.

Carinici su izrabljivali narod, nisu se brinuli za Božji zakon i zato nisu uživali ugled, dapače prijezir, u krugovima religioznih ljudi, a grešnici su ljudi koji su uvjereni da su mirni, ako ne misle na Boga, pa zato izbjegavaju svaku religioznost. Zašto upravo taj sloj ljudi slijedi Isusa?

Carinici i grešnici doživljavaju svoje slabosti, osjećaju teret grijeha i u dubini duše traže mir i svjetlo, traže zapravo Boga. Doduše, njihova je "njiva" puna kamenja, ali ipak izorana i pripravna za sjetu. Oni su bolesni i zbog toga traže liječnika, upravo je Isus došao zbog takovih, traga za njima i radostan je zbog svakog nađenog pojedinca.

Kao što žena traži novac, tako i Krist traži. On ne broji čovjeku školski koliko je za njega učinio, jer On sve čini da bi ga našao. On ga traži u njegovoj nutrini. Mnoge stvari, koje nam se čine neugodne, u stvarnosti su božji koraci iza nas. Bolesti vode prema spasonosnoj i konstruktivnoj

uznemirenosti, gubitci materijalnih dobara, djelomični ili potpuni, oslobađaju od zemaljske privezanosti, razočaranja mogu pokazati nepouzdanost ljudi, neuspjesi oslobađaju od lažnog ponosa, bolna i neugodna kritika oslobađa od sebičnosti. Ako čovjek i luta, Krist je neumoran, neprestano ga slijedi. Čovjek, zapravo, nikad nije sam. Krist je ribar ljudi koji strpljivo čeka da mu ribica uđe u mrežu milosti. Tek ćemo u vječnosti spoznati do kraja da je Krist bio stalno uz nas, da nas je tražio, da je Njegova ljubav uvijek domašljato pronalazila sredstva kako bi vratila izgubljene kući. Svi mi živimo u atmosferi Božje ljubavi, a da to ne znamo. Mi za Boga, na neshvatljiv način, značimo bogatstvo. Otuda i radost na nebu kad se izgubljeni nađe!

Konačno i u prispopodi o izgubljenom sinu, naglasak nije na njegovu gubitku, ni na njegovu povratku, već je riječ o nebeskom Ocu koji sve čini da bi svoje dijete vratio doma. Riječ je, zapravo, o Božjoj ljubavi, rasipnoj ljubavi, ljubavi bez računice, posvemašnjoj ljubavi.

Otac je nebeski poslao za nama svoga Jedinca, u Njemu nam je pokazao svu širinu, dubinu i veličinu svoje ljubavi. Svatko je od nas u nečemu izgubljen. Kad to shvatimo i u svom srcu doživimo, kad osjetimo nostalгију za Očevom kućom, za povratkom doma, tada se već vraćamo s Kristom i započinje u nebu radost i veselje, nebesnici se raduju zbog nas. Obradujmo ih što češće životom svoje vjere. Život vjere jest samo jedan - sakramentalni život!

Stjepan Harjač

<https://www.stkieransrc.org>

Pade mu oko vrata i izljubi ga

U današnjem evanđelju može se pročitati i Prispodoba o izgubljenom sinu.

Za prispodobu o milosrdnom ocu i dva različita sina valja imati na umu da je prema odredbi Zakona (Pnz 21, 17), otac morao najstarijem sinu ostaviti dvije trećine imanja a svima ostalim zajedno jednu trećinu. Razlog: da se ne usitnjava obiteljsko imanje. Tako je mladi sin zatražio za živa oca ono što bi mu pripalo nakon očeve smrti. On je u tuđinu ponio ispravnu sliku o ocu koji će se uvijek radovati njegovu povratku.

U rečenici "... dok je on još bio daleko, njegov ga otac ugleda, ganu se, potrča, pade mu oko vrata i izljubi ga" očitovana je očeva radost nad povratkom sina, koja je slika Božje radosti nad obraćenjem grešnika. Očito da je otac čeznuo za povratkom odlutalog a nije škripao Zubima niti spremao što okrutniju kaznu. Otac izlazi ususret sinu: bez obzira što je bilo u prošlosti, sada je trenutak ljubavi i radosti. Glagolom "sažali se" Luka je pokazao Isusovu sućut prema majci udovici iz Naina ili Samarijančevu prema izranjenu putniku. Ovaj glagol kontrast je vladanju okrutnog starijeg brata : "A on se rasrdi i ne htjede ući". Božje sažaljenje je aktivno, radno. Otac iz parabole traži da se vesele svi ukućani povratku izgubljenog sina i sam predvodi kućno veselje. To on ponovno ističe starijem sinu: "No trebalo se veseliti i radovati, jer ovaj brat tvoj bijaše mrtav i oživje, izgubljen i nade se!" Time je Isus opravdao svoje vladanje prema grešnicima: susretao ih je s takvim poštovanjem i ljubavlju da su željeli izvući se iz grešnog stanja i doći u kuću očinsku. Ovim "trebalo je" Isus traži od svojih vjernika svuda po svijetu da budu znak Božje radosti svima koji bi mogli poželjeti da se vrate u dom očinski.

Mato Zovkić, <http://www.ktabkbih.net>

Okviri širenja kršćanstva

Motivi obraćenja

Kršćanska evangelizacija odaje više život nego taktiku. Odakle joj njezina efikasnost... usred tolikih religija i sekta koje zapljuškuju Carstvo? Zašto svijet postaje kršćanski?

Tako brojna obraćenja tog vremena ne mogu se svesti na jedan jedini motiv. Motive možemo upoznati ako nam sami obraćenici izlože razloge svog obraćenja. Njihova su svjedočanstva rijetka, i uglavnom potječu od obrazovanih kršćana, od apologista, koji svoje intelektualne razloge racionaliziraju. A što je s malim svijetom, robovima i trgovcima, obrtnicima i vojnicima?

Teško je izvući ikakav dokaz iz povijesnih okolnosti: one su takve da su mogle i olakšavati i sprječavati razvoj kršćanstvu. Rim, inače tako gostoljubiv prema novim kultovima koji su pristizali s Orontovih obala, bio je i te kako privržen tradicijama rimske religije, na kojoj je počivalo njegovo društvo. U to je vrijeme zanos za filozofiju i filozofe išao usporedno s općim skepticizmom, kojega je razočarani Marko Aurelije bio tipičan predstavnik. Jednak zanos izaziva i provala sekta koje ugrožavaju jedinstvo i cjelovitost kršćanske vjere.

Promatrači kršćanskog fenomena u Carstvu, na koje bismo se mogli obratiti, olako prihvaćaju naklapanja i klevete. Ipak dva svjedočanstva izgledaju manje površna i zaslužuju našu pažnju.

Ponajprije Lucijan iz Samosate, nešto pozniji od Justina i Tacijana, koji se rodio u Siriji a živio je u Ateni. Kako je otporan prema svemu nadnaravnome, ne upušta se u prosuđivanje kršćanstva iznutra. U *Peregrinusovoj smrti* prikazuje osobu koja mora da je postojala i koja je posjećivala kršćane i ušla u njihove redove.

Na temelju kontaktiranja s kršćanima, Lucijan je nacrtao sliku koja bi se mogla uzeti kao karikatura, ali su na njoj neke crte vrlo dobro zamijećene. Na kršćanima uočava važnost svetih knjiga, zatim poštovanje priznavalaca vjere od strane zajednice koja im nastoji ublažiti sudbinu, obilazi ih i pomaže im, bratstvo objavljenog od osnivača koje ujedinjuje sve članove - pa i one izvan lokalnih grupacija, zanemarivanje vrijednosti novca koji troše za one što trpe, i konačno prezir smrti - podržavan nadom u vječni život.

Iako površan, Lucijanov je opis fiksira ono što je na životu kršćana potresalo duhove i privuklo najplemenitije. Imamo i drugi opis, priznate autentičnosti, gotovo istovremen s Lucijanovim, naime opis slavnog liječnika Galijena, kojega je Justin upoznao u Rimu. On iznosi dijagnozu kršćanskog fenomena istodobno opreznu i bez strasti, kao čovjek znanosti koji analizira prije nego će progovoriti, i proučava prije nego će prosuditi, ne pouzdavajući se, kao mnogi drugi, u klevete koje su oko njega kolale.

Većina ljudi ne mogu dokaz pratiti sa suzdržanom pažnjom, i zato je potrebno da im govore parbole.

Tako smo u naše vrijeme vidjeli kako ljudi, što ih zovu kršćanima, svoju vjeru temelje na parabolama. No katkada djeluju oni kao pravi filozofi, i pred očima nam je njihovo preziranje smrti. Isto će reći i o tome što im neki stid nadahnjuje odricanje upotrebe ženidbe. Ima ih među njima - muškaraca i žena - koji su se za cijelog svog života uzdržali od seksualnog sjedinjenja. Ima ih također koji su u usmjeravanju života, u disciplini duha i u moralnoj strogosti toliko uznapredovali te nimalo ne zaostaju iza pravih filozofa.

Klinička analiza kršćanskog fakta, koja zlata vrijedi. Galijenovu pozornost ne privlači nauka koja mu je nepoznata, jer vjerojatno nije imao prilike da je upozna, nego egzistencijalno ponašanje kršćana što ih je promatrao, koje je „svojim očima“ video, kako kaže. Htio je vidjeti kako se ponašaju u običnom životu. Opažanje mu se zaustavilo na preziranju smrti, čistom životu muškaraca i žena... koji u nekim ide do potpune uzdržljivosti, na discipliniranosti i moralnoj strogosti.

Galijenova opažanja nadovezuju se na druga povjerljiva priznanja koja su do nas došla. U njima otkrivamo tri glavne motivacije, koje objašnjavaju naglo širenje kršćanstva u vrijeme Antoninovaca: sama evanđeoska poruka, doživljavano bratstvo u grupama, svjedočanstvo svetosti koje ide do mučeništva. Te se motivacije ne juksapontiraju, nego su međusobno podređene, i djeluju s povećanim učinkom.

Kršćanstvo je u prvom redu religija Knjige i svjedočenje vjere u skeptičnoj

sredini... što ga srođuje s judaizmom. Bolje nego u ovome, u kršćanstvu obećanja izviru iz mesijanskih ostvarenja. Kristov dolazak, što ga Celzo izruguje, stavlja ljude u kontakt s Bogom i on im pomaže da idu pravim putem. Kršćanska vjera znači istodobno bliskost s Bogom, životnu mudrost i snagu Duha koji prosvjetljuje, podržava i vodi.

Kristovo uskrsnuće, temelj kršćanske nade i onoga što Lucijan i Celzo nazivaju „preziranjem smrti“, očeličuje hrabrost stvarne neranjivosti, to više što ona daje odgovor na strah od smrti i od zagroblja, osobito živ u to vrijeme. Arike Antonin vidi u toj hrabrosti oblik samoubojstva: „Nesretnici, ako hoćete da umrete, nemate li dosta užadi i provalija!“ Marko Aurelije očito je razdražen heroizmom kršćana što ga u njima nadahnjuje nada; pokušava to protumačiti fanatizmom i sklonošću prema čaru tragičnog. Car - filozof - koji se pouzdavao u univerzalni razum u koji će se u svojoj posljednjoj uri rasplinuti, kao da je naslućivao da se hrabrost kršćana pred smrću i tajna njihova moralnog života temelje na toj nadi.

Lionske je pogane zapanjivao kršćanska nauk o očekivanju uskrsnuća, krucijalna točka nove religije. Stoga raspršuju prah spaljenih kršćana zato da „trijumfiraju nad Bogom i liše mučenike besmrtnosti“. „Valja tim ljudima, govorahu, onemogućiti i samu nadu u uskrsnuće. Poradi te vjere, donose nam novu i tuđu religiju, preziru muke i veselo trče u smrt.“

Dostojnost kršćanskog života koja prelazi u nepopustljivost i svetost, upadala je poganim u oči. Obraćenje zahtjeva promjenu života, ali daje i snagu da se taj zahtjev ostvari. Galijen ističe strogost seksualnog života... ne samo u žena od kojih su muževi rado zahtjevali čistoću i vjernost nego i u muškaraca, čemu se liječnik očito čudio, jer na to u Rimu nije bio naviknut.

Praksa askeze ispunja apokrifnu literaturu i karakteristična je za montanističku pretjeranost. Ako se njoj svi kršćani i ne posvećuju, kako se može naslućivati iz Hermina Pastira, ipak je moralna strogost bila opće pravilo.

Predma pedesetak godina mlađa od Antoninovaca, isповijest Ciprijana iz Kartage vrlo je poučna. Među opisima obraćenja što su nam poznati, to je jedan od rijetkih koji iznose motivaciju. Taj je bogati i brilljantni aristokrat zaslijepljen neodoljivim strastima. „Kako, govoraše sebi, da se obratiš?“ A ipak se obratio. Postao je svet, dobrohotan prema drugima, nepopustljiv prema sebi.

Justin i Tacijan, obojica obraćeni u zreloj dobi, cijene u svojim Apologijama moralnu čistoću, zato što ih je najprije zadivila i što ih životno iskustvo nije razočaralo s obzirom na tu „oznaku“ kršćanstva. Rimski kršćanski filozof pripovijeda kako se obratila neka bogata pokvarena Rimljanka, promijenila život i nastojala obratiti svog muža. Neporočan život kršćana, što ga svi kršćanski pisci potvrđuju, bio je povod da su mnogi pristupili kršćanstvu. Kršćansko svjedočenje potvrđuje se na spektakularan i svagdašnji način u bratstvu, koje povezuje sve članove zajednice i uspostavlja veze među gradovima i

zemljama. Oni koji traže, Justin, Tacijan, Panten, imali su na putovanjima priliku da to zapaze. „Vidite kako se ljube“, bila je živa apologija, koju su morali priznati i poganski pisci.

Bratstvo je dobivalo izraz u potpunoj jednakosti svih i u dostoности svakoga, osobito onih koji su u antici bili pogaženi: djece, žene, robova. Bratstvo bez promiskuiteta ma što govorili klevethnici, bratstvo koje briše pregrade i ujedinjuje srca u grupu, u kojoj se svi međusobno poznaju, jer su nadahnuti dimenzijom ljudskosti.

Naziv „brat“ i „sestra“ kojim se međusobno oslovljuju izraz je novih odnosa između bogatih i siromašnih, između gospodara i robova... čak do predavanja vlastite imovine zajednici i do uzdržavanja onih koji su, prolazno ili definitivno, u potrebi. Pred prizorom tako doživljenog bratstva vjerojatno se obratio Tertulijan, ako pažljivo čitamo opis što se nalazi u njegovoj knjizi *Apologeticum*.

Brilljantni kartaški jurist nije u prvom redu tražio niti našao odgovor na svoj metafizički nemir. U rastrganom i dekadentnom svijetu koji ga je okruživao video je svojim očima kako u afričkoj metropoli cvjeta grupa muževa i žena među kojima bogatstvo jednih ne izaziva zavist drugih nego, naprotiv, dijeljenje i izjednačenje u korist neopskrbljenih i pažnju svih prema najmanjima od njih; gdje siromašni nipošto nisu bili prezirani! niti smatrani bićima nižeg reda, nego su bili povlašteni članovi, „dojenčad vjere“, povjereni nježnosti ostalih i nošeni ljubavlju svih. U Tertulijanovu opisu osjećamo drhtaj i divljenje koje ne vara: taj je doživljeni šok odlučio o njegovu obraćenju. Koliki li su u

Rimu, Efezu, Lionu ili u zabačenim selima u zračenju podijeljene ljubavi... našli put u Crkvu!

Ne zatvoreno, nego otvoreno bratstvo - jer se vjera proteže na sve, pa i pogane. „Poganim kažemo, bilježi Justin, vi ste nam braća.“ A Tertulijan zaključuje svoj opis zajednice pozivom poganskom svijetu: „Mi smo dapače vaša braća“... usprkos klevetama koje se šire.

Kuga u Kartagi i u Aleksandriji pruža kršćanima priliku da to bratstvo i dokažu, jednako okuženim poganim kao i kršćanima. Takvo je propovijedanje djelotvornije od svih najbučnijih izjava; ono će učiniti da se „konopci šatora“ kršćanskog prošire.

Ali najdublje je kršćansku okolinu potresala, te ju i za Evanđelje predobivala, postojanost i heroizam mučenika. Tertulijan to na nezaboravan način lapidarno izražava: „Mi rastemo kad god nas vi požanjete. Krv mučenika sjeme je kršćana.“ Na to odjekuju Pascalove riječi: „Rado vjerujem u događaj kojeg se očevici daju ubiti.“

Dokaz se ne zasniva na broju mučenika, kako je mnogo puta ponavljala loša apologetika, nego na značenju njihove žrtve. Tertulijan to tumači u zaključku svog Apologeticuma:

Tko se pred tim prizorom ne osjeća potresen i ne traži ono što stoji na dnu tog misterija? I kto je to tražio a da nije nama pristupio? Tko je nama pristupio a da ne žudi trpjeti zato da dobije puninu Božje milosti, zato da u Boga stekne potpuno oprošten je cijenom svoje vlatite krvi?

Tertulijanovu tvrdnju ilustriraju mnogi primjeri. Onaj koji je doveo na sud Jakova,

Ivanova brata, bio je potresen slušajući njegovo svjedočanstvo, priznao se kršćaninom i umro s apostolom. Perpetuino mučeništvo također izaziva obraćenja. Vojnik Bazilid, iz prefektove kohorte, zadužen da odvede na muke mladu Potamijenu, priznao se na očigled njezine hrabrosti kršćaninom i umro s mučenicom-djevicom. Filozof Justin priznaje da se uvjerio o istini kršćanske nauke kad je vidio neustrašivost kršćana pred smrću. Tertulijan priznaje slično. A Hipolit zaključuje: „Oni koji vide, dive se. Mnogi od njih uzvjeruju i zatim postanu Božji svjedoci.“

Martirologij opisuje mnogo sličnih crta. Literarna pretjerivanja ne oduzimaju snagu uvjerljivosti svjedočenja, barem u dobronamjernih ljudi. Primjer i hrabrost mučenika, od najmanjih do najvećih, navodili su na razmišljanje. U dušama i u Crkvi, valjalo je sjemenu dati vremena da uzraste i doneše rod.

Djelotvornost Evanđelja dolazi otuda što utažuje duhovnu glad epohe i svih epoha, umorne od tirada retora i filozofa, deprimirane pesimizmom okoline, željne idealja. Mnoštvo, shrvano radom, zbijeno u lošim stanovima, mučilo se i jedino znalo za mukotrpan život. Nijedan pjesnik i nijedan filozof nije odgonetnuo njegovu patnju niti izrazio njegove tihe suze. Kršćanstvo mu je pristupalo donoseći mu, sa spasom i nadom, otočić mira sa sviješću vlastitog dostojanstva.

Hrvatska marijanska svetišta

Gospe od Karavaja

Štovanje Gospe od Karavaja započelo je u Italiji 1432. godine kada se, 26. svibnja u mjestu Caravaggio, u blizini Bergama, Gospa ukazala pobožnoj ženi Ivanici. Tijekom 17. i početkom 18. stoljeća mnoge su se talijanske porodice iz okolice Bergama doselile u Tisno, a među njima je bila i obitelj Gelpi koja je, štujući Gospu, sa sobom donijela njezinu sliku i oko 1720. godine sagradila malu kapelicu na brdu Brošćica iznad Tisnoga.

Slika koja je na Gospin blagdan ukrašena srebrom iz milodara vjernika, izrađena je na dasci veličine 1,70 x 1,37 metara i prikazuje Gospino ukazanje Ivanici, a vjeruje se da je starija od 1575. godine. Ubrzo nakon što je kapelica sagrađena, tadašnji župnik don Simun Obratov "...šalje knjige na sve strane, pozivlje bljižnje župnike da dovedu puk na zavjet..." i za čudotvorno svetište kroz kratko vrijeme pročuje se diljem Dalmacije i šire. I već gotovo tri stoljeća 26. svibnja pobožan svijet dolazi u pohode Gosi od Karavaja u Tisno.

Zbog sve većeg broja hodočasnika kapelica je u više navrata proširivana, a u novije vrijeme središnje misno slavlje, kojemu bude nazočno više tisuća vjernika,

održava se pokraj crkve na otvorenom. Do Gospina svetišta na brdu Brošćica, okruženog visokim čempresima i borovom šumom, može se doći "karavajskom ulicom" kojom vodi 214 stepenica i koju brojni hodočasnici prijeđu na koljenima da ispune zavjet, te Križnim putem koji vodi uz župnu crkvu Sv. Duha. Križni put od župne crkve do svetišta, koji se obavlja svake godine u večernjim satima uoči Gospina blagdana, sagrađen je 1995. godine u spomen prvog dolaska pape Ivana Pavla II. u Hrvatsku, a blagoslovio ga je apostolski nuncij msgr. Giulio Einaudi na Gospin blagdan iste godine.

Do 1973. godine Svetište je bilo u vlasništvu obitelji Gelpi koja ga je nakon više od 250 godina, sporazumno predala župi Tisno na upravljanje, zajedno s okolnim terenom i zavjetnim darovima. Štovanje Gospe od Karavaja kroz gotovo tri stoljeća puno kazuje o tišnjanskom puku, njihovoј vjeri i životu s Crkvom, stoga i ne čudi što na dan svoje svetkovine, 26. svibnja, ne mogu skriti radost i veselje. Tog su dana svake kuće otvorene gostima i prijateljima, bila kuća bogata ili siromašna. Običaj je da se zadnju nedjelju u ožujku započinje moliti Devetnica Gosi od Karavaja kao priprava za njen Blagdan 26. svibnja. Devetnica se moli svaku nedjelju do Blagdana.

<http://www.tisno.net>

Mali vjeronaučni leksikon

Job

Job hebrejski יְהוָה prema akadskome *ijjōb*: *gdje je moj otac?*, glavni lik starozavjetne Knjige o Jobu. Povjesno je smješten u drugo tisućljeće prije Krista, doba Patrijarha. Job nije Izraelac. Njegova domovina, zemlja Us, nalazila se najvjerojatnije jugoistočno od Damaska, odakle su i njegovi u Knjizi o Jobu, spominjani prijatelji.

Knjiga je nastala u posužanjskom razdoblju, prije 612. pr. Kr. Djelo je nekog židovskog autora koji je već postojeću građu povezao u knjigu koja je trebala dati odgovore na pitanje o patnji. Knjiga o Jobu, zbog književnog oblika i teme, iubrata se u najznačajnija djela svjetske književnosti.

Podijeljena je u pet cjelina: 1. Proslov, 2. Dijalog, 3. Elihuove besjede, 4. Jahvine besjede i 5. Zaglavak.

U knjizi se govori o Jobu za kojega je Bog dopustio Sotoni da ga iskuša svim nevoljama i patnjama, ali da ne ga ne smije ubiti. Job je strpljivo podnosio sve, od smrti djece do bolesti i nagovaranja da se odrekne Boga. Na kraju je Bog nagradio Jobovu strpljivost i vjernost.

Osim proslova i zaglavka knjiga se odvija u dijalogu, besjedama Joba, njegovih prijatelja, protivnika Elihua i Jahve, o smislu stradanja, Božjoj pravdi i sl.

Osim biblijskog teksta postoje o Jobu grčki apokrif, kasnije legende, srednjovjekovna prikazanja i komentari.

Uvršten je bio u Rimski martirologij, a njegov kult donesen je na Zapad za križarskih vojni, pa mu je u Italiji bilo sagrađeno više crkava. Štovan je kao zaštitnik glazbenika, pčelara (u Sloveniji), zagovornik protiv potresa, požara, gube, sifilisa, melankolije i sl. (Enciklopedija.hr)

NAŠI POKOJNI

KRUNO PINJUH

PU osječko - baranjska, Josipovac, 14. rujna 1995.

GORAN FILAR

PU sisačko - moslavačka Kostajnički Majur 15. rujna 1991.

JOSIP FILAR

PU sisačko - moslavačka, Kostajnički Majur, 15. rujna 1991.

IVICA JELANČIĆ

PU brodsko - posavska Dragalić 15. rujna 1991.

NEDELJKO KLARIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 15. rujna 1991.

TOMO UZELAC

PU ličko - senjska, Gospić, 15. rujna 1991.

MIROSLAV VLAINIĆ

PU ličko - senjska, Gospić, 15. rujna 1991.

MLADEN KATIĆ

PU zadarska, Maslenica, 15 .rujna 1991.

IVAN SIROVEC

PU karlovačka poginuo 15. rujna 1992.

ANTUN ZAROŽINSKI

PU brodsko - posavska Velebit 15. rujna 1993.

ANTE ŠKOKO

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 16. rujna 1991.

BORIS MEDVED

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

DAMIR NAĐ

PU bjelovarsko - bilogorska,Doljani,16. rujna 1991.

DARKO BAJTO

PU vukovarsko - srijemska, u službi, Zagreb,16. rujna 1991.

DRAGUTIN KOVACEVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Doljani, 16. rujna 1991.

GORAN MAGDIĆ

PU virovitičko - podravska, Grubišno Polje, 16. rujna 1991.

GORAN KUVAČ

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

JOSIP KARAGIĆ

PU sisačko - moslavačka, Baćin, 16. rujna 1991.

JOSIP PLEŠA

PU bjelovarsko - bilogorska, Doljani, 16. rujna 1991.

MILAN SABLJAK

PU karlovačka,Josipdol, 16. rujna 1991.

MILENKO POLIMAC

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

NIKO BILOBRK

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

NIKOLA PAPAC

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 16. rujna 1991.

NIKOLA KLARIĆ

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

PAVO FIČKOVIĆ

PU brodsko - posavska, Gređani, 16. rujna 1991.

STIPA MATOVIĆ

PU osječko - baranjska, Osijek, 16. rujna 1991.

ŠIMO BOŠNJAKOVIĆ

PU brodsko - posavska, Čovac, 16. rujna 1991.

TOMISLAV JURČEVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Petrinja,16. rujna 1991.

VLATKO BILOBRK

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

ŽELJKO ADŽIĆ

PU brodsko - posavska, Gređani, 16. rujna 1991.

DARINKO BRITVEC

PU zagrebačka,Petrinja,16.rujna .1991.

DRAŽEN MUŽIĆ

PU zagrebačka,Petrinja,16.rujna 1991.

IVICA ŽGELA

PU zagrebačka, Petrinja, 16.rujna 1991.

MARIO OREŠKOVIĆ

PU ličko - senjska, Luka Otočac, 16.rujna 1991.

ANTE DUJIĆ

PU šibensko - kninska, Žitnić, Drniš, 17. rujna 1991.

BOGOSLAV LUKIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

DAMIR FURDI

PU osječko - baranjska, Osijek, 17. rujna 1991.

GORAN ADRIĆ

PU brodsko - posavska, Vukovar,17. rujna 1991.

IVAN SREMIĆ

PU sisačko - moslavačka, Štornja, 17. rujna 1991.

IVICA GRUBAČ

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

JAKOV TOPIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

KAŽIMIR ABRAMOVIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

MARINKO KARDUM

PU šibensko - kninska,Šibenik, 17. rujna 1991.

NIKOLA ŽIVKOVIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 17. rujna 1991.

RATKO BRICO

PU brodsko - posavska, Vukovar,17. rujna 1991.

ŠIME GRABIĆ

PU šibensko - kninska, Oklaj, 17. rujna 1991.

ZORAN BOČINA

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

IVAN LEPČIĆ

PU koprivničko - križevačka, Daruvar, 17.09.1991.

MATO JOVANOVAC

PU vukovarsko - srijemska, Lipovac, 18. rujna 1991.

LUKA VRKLJAN

PU ličko - senjska, Lovinac, 18. rujna 1991.

MARIO MACEK

PU zagrebačka, Petrinja, 18. rujna 1991.

TOMISLAV BRKIĆ

PU ličko - senjska, Lovinac, 18. rujna 1991.

KREŠO MIHALJEVIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Nuštar, 19. rujna 1991.

ANTUN ZAROŽINSKI

PU brodsko - posavska, Velebit, 19. rujna 1993.

STIPE GILIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Mali Lošinj, 19. rujna 1995.

MILAN MIHALJEVIĆ

PU ličko - senjska, Zagreb, 19.09.1991.

NIKOLA VRPOLJAC

PU sisačko - moslavačka, Baćin, 20. rujna 1991.

ZVONKO PAVELIĆ

PU primorsko - goranska, Gospić, 20. rujna 1991.

ŽELJKO MOŽNIK

PU primorsko - goranska, u službi, Donja Dobra, 20. rujna 1997.

BRANKO MARKAS

PU zagrebačka, Sunja, 20. rujna 1991.

DRAŽEN TAKAČ

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 20. rujna 1991.

BOHUMIL DOSTAL

PU bjelovarsko - bilogorska, nestao, Daruvar – Pakrac, 21. rujna 1991.

BRANKO MAREKOVIĆ

PU sisačko - moslavačka, nepoznato nije ekshumiran, 21. rujna 1991.

INGRID KETT

PU istarska, pripadnica Civilne zaštite, Vukovar, 21. rujna 1991.

ŽELJKO MAĐERIĆ

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 21. rujna 1991.

POČIVALI U MIRU

HODOČAŠĆE U MEĐUGORJE

11. – 13. listopada 2019.

Prvi dan - petak, 11. 10. 2019.

- * 6.00 - Polazak iz Zagreba.
- * Vožnja autocestom do izlaza Zagvozd te nastavak preko Imotskoga. Posjet crkvi i samostanu sv. Antuna Padovanskog na Humcu - Ljubuški i razgledavanje muzeja i zbirki.
- * Predviđeni dolazak u Međugorje oko 16.00 sati.
- * Smještaj.
- * Večera.
- * Večernji program u svetištu:
 - 18.00. - Radosna i žalosna otajstva krunice
 - 19.00. - Sv. misa, blagoslov predmeta
 - 20-21. - Čašćenje Križa
 - Noćenje.

Drugi dan - subota, 12. 10. 2019.

- * Doručak.
- * Hodočasnički program.
- * Ručak
- * Hodočasnički program.
- * Večera
- * Večernji program u svetištu:
 - 18.00. - Radosna i žalosna otajstva krunice
 - 19.00. - Sv. misa, blagoslov predmeta
 - 20.00. - Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
 - 22-23. - Euharistijsko klanjanje
 - Noćenje.

Prvi dan - petak - nedjelja, 13. 10. 2019.

- * 8.00 - Sv. misa
- * Doručak.
- * Odlazak prema Širokom Brijegu, razgledavanje širokobriješke crkve i franjevačke galerije.
- * Ručak.
- * 15.00 – povratak
- * planirani dolazak u Zagreb oko 22:00.

Cijena 750 kn. Cijena uključuje:

- * prijevoz udobnim turističkim autobusom,
- * dva puna pansiona
- * vrhunski pansionski smještaj (3 zvjezdice) u Međugorju, u dvokrevetnim sobama (po želji trokrevetne).

Prijave do 1. listopada 2019.

Informacije:

Vinko Bakula, pomoćnik policijskoga kapelana: mob. 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr